

Kokousaika: Tiistaina 14.1.2025 klo 18.00, kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen
Kokouspaikka: Virastotalon nuortentila, Pilpalantie 3 12700 Loppi
Päätöksentekotapa: Kokoukseen on mahdollista osallistua sekä paikan päällä että sähköisen yhteyden avulla (ns. hybridikokous)

Asialuettelo:

- 1§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 2§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 3§ Pöytäkirjantarkastajien ja äänenlaskijain valinta
- 4§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- 5§ Työalaesittelyt kirkkovaltuustossa
- 6§ Kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta
- 7§ Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja tämän varajäsenen vaali
- 8§ Kirkkoneuvoston jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten vaali
- 9§ Kirkkovaltuuston kyselytunti
- 10§ Valtuutettujen aloitteet
- 11§ Valitusosoitus ja kokouksen päätös

Lopella 3.1.2025

Outi Sirola
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Kokousaika	Tiistai 14.1.2025 klo 18.00- 18.46		
Kokouspaikka	Nuortentila, Pilpalantie 3 Loppi		
Jäsenet	paikalla	läsnä etänä	poissa
Arola Otto	x		
Auvinen Minttu			x
Hatakka Jarno	x		
Hervalo Tiia	x		
Hopearuoho Sirpa	x		
Kairi Sari		x	
Kenttämies Teppo			x
Knuuti Anne	x		
Kuusemo Jari	x		
Leino Maria	x		
Levoniemi Jonna	x		
Lukana Anne (varapuheenjohtaja)			x
Niemi Arja	x		
Nisula Niina	x		
Pirttilä Satu	x		
Saranen Silja	x		
Siirola Outi (puheenjohtaja)	x		
Siivonen Johanna	x		
Tuure Juhani	x		
<i>Varajäsenet</i>			
<i>Haikara Tero</i>			x
<i>Lehtimäki Tuire</i>			x
<i>Forsberg Katri</i>			x
Onni Tuominen, nuorten vaikuttajaryhmän edustaja			x
Liisa Ilvesluoto, talouspäällikkö, kirkkovaltuuston sihteeri	x		
Tuomas Hynynen, kirkkoherra, kirkkoneuvoston pj.	x		
Allekirjoitukset	pöytäkirja allekirjoitetaan / allekirjoitettu sähköisesti		
	Outi Siirola puheenjohtaja	Liisa Ilvesluoto sihteeri	
	Tiia Hervalo pöytäkirjan tarkastaja	Sirpa Hopearuoho pöytäkirjan tarkastaja	
Pöytäkirja nähtävänä	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä osoitteessa www.lopenseurakunta.fi/hallinto ajalla 16.1.-24.2.2025		

1§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.00

Kirkkoherra piti alkuhartauden Evankeliumista Matteuksen mukaan, luvusta 3.

2§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista liitteineen on lähetetty sähköpostitse 3.1.2025.

Kokouskutsu ja kokousaineisto on ollut nähtävänä osoitteessa lopenseurakunta.fi/hallinto 3.1.2025 alkaen.

1.7.2023 voimaan tulleen kirkkolain mukaan kirkkovaltuuston kokouksessa voi olla läsnä myös etäyhteyksien kautta.

Kirkkolain 10:3§ Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielimelle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous).

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä. Sähköisessä kokouksessa seurakunnan tai seurakuntayhtymän tulee huolehtia tietoturvallisuudesta ja siitä, että salassa pidettävät tiedot eivät ole ulkopuolisten saatavilla.

Kirkkolain 10:13§ sähköinen kokous

Sähköisen kokouksen edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä.

Kirkkolain 10:15§ (pykälä osittain)

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä, jollei päätöksenteolle säädetä tässä laissa muita vaatimuksia.

[...]

Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti.

Kirkkolain 10:19§ (osittain)

Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin.

Vaali voidaan toimittaa suljetuin lipuin sähköisessä kokouksessa vain, jos vaalisalaisuus on turvattu.

Kirkkohallitus ohjeistaa yleiskirjeessä 6/2021, että pöytäkirjaan merkitään, ketkä osallistujista ovat läsnä varsinaisella kokouspaikalla ja ketkä sähköisesti.

Kirkkolain 10:12§ mukaan kirkkovaltuuston varsinaisessa kokouksessa voi olla läsnä myös etäyhteyksien kautta jos kirkkovaltuusto näin päättää.

On huomioitava, että Lopen seurakunnalla ei toistaiseksi ole järjestelmää, jolla sähköisessä kokouksessa voitaisiin toimittaa vaali suljetuin lipuin kirkkolain 10:19§ tarkoittamalla tavalla. Mikäli suljettua vaalia vaaditaan Kirkkolain 10:19§ mukaisesti, asia jätetään pöydälle seuraavaan kirkkovaltuuston kokoukseen.

Kirkkovaltuusto on §16 / 27.6.2024 myöntänyt nuorten vaikuttajaryhmän jäsen Onni Tuomiselle läsnäolo- ja puheoikeuden kirkkovaltuuston kokouksissa valtuuston toimikauden ajaksi. Ei ole kuitenkaan yksiselitteistä, voidaanko kirkkovaltuustoon kuulumattomalle henkilölle, joka ei ole seurakunnan viranhaltija, myöntää läsnäolo- ja puheoikeutta

kokouksiin koko toimikaudeksi. Läsnäolo- ja puheoikeus on siten syytä myöntää kokouskerrallaan.

Ehdotus:

- a) Kirkkovaltuusto toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
- b) Kirkkovaltuusto myöntää nuorten vaikuttajaryhmän jäsen Onni Tuomiselle läsnäolo- ja puheoikeuden tähän kokoukseen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

3§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta

Kirkkovaltuusto päätti §3/10.1.2023 noudattaa pöytäkirjantarkastajien valinnassa aakkosjärjestystä.

Ehdotus: Kirkkovaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Tiia Hervalan ja Sirpa Hopearuohon. He toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

4§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

5§ Työalaesittelyt kirkkovaltuustossa

Kirkkoneuvosto §35 / 6.3.2023

Seurakunnan eri toiminnot ovat aiemmilla valtuustokausilla esittäytyneet kirkkovaltuustossa kukin vuorollaan. Valtuutetuilla on ollut mahdollisuus kysyä ja keskustella eri toiminnoista esittelyn yhteydessä.

Aiemmilla valtuustokausilla uusia työntekijöitä on pyydetty esittäytymään kirkkovaltuuston kokouksiin.

Molemmat käytännöt ovat kirkkoherran arvion mukaan osoittautuneet toimiviksi.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto tutustuu työalojen toimintaan seuraavasti:

2 / 2023 Kiinteistö- ja hautausoimi sisältäen suntion työn, leirikeskus

3 / 2023 Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto, tiedotus

4 / 2023 yhteistyökumppaneiden toteuttamat toiminnot (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, keskusrekisteri, atk-palvelut ym.) sekä metsätalous

1 / 2024 Jumalanpalveluselämä, musiikki, aikuistyö

2 / 2024 varhaiskasvatus

3 / 2024 varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyö, partio

4 / 2024 Diakonia, lähetystyö

Työalaesittelyjen yhteydessä kutsutaan seurakunnan uudet työntekijät esittäytymään kirkkovaltuustossa.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §5 / 14.1.2025

Kokouksessa 2/2024 ei tutustuttu mihinkään työalaan, joten tässä kokouksessa olisi vuorossa kokoukseen 4/2024 merkitty lähetys ja diakonia.

Ehdotus: Kirkkovaltuusto tutustuu tässä kokouksessa lähetyksen ja diakonian toimintaan.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

6§ **Kirkkovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta**

Kirkkoneuvosto §151 / 17.12.2024

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan kahden vuoden välein. Seuraavassa kirkkovaltuustossa valittu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja toimivat siten tehtävissään valinnastaan alkaen ja valtuustokauden päättymiseen (31.12.2026) saakka.

Kirkkojärjestys 3:27 §

Kirkkovaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikautensa ensimmäisen ja kolmannen vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto ehdottaa, että kirkkovaltuusto valitsee kirkkovaltuustolle puheenjohtajan, ja varapuheenjohtajan.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §6 / 14.1.2025

Ehdotus: Kirkkovaltuusto valitsee kirkkovaltuustolle puheenjohtajan, ja varapuheenjohtajan.

Päätös: Valittiin Outi Sirola kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi ja Tiia Hervalala kirkkovaltuuston varapuheenjohtajaksi.

7§ **Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja tämän varajäsenen vaali**

Kirkkoneuvosto §152 / 17.12.2024

Kirkkolaki 3:32§

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana on kirkkoherra ja muina jäseninä varapuheenjohtaja sekä vähintään 5 ja enintään 11 muuta seurakuntavaaleissa vaalikelpoista henkilöä sen mukaan kuin hallintosäännössä määrätään. Valituilla jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten vaali toimitetaan kirkkovaltuuston toimikauden ensimmäisen ja kolmannen vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

Lopen seurakunnan hallintosääntö 3§

Kirkkoneuvostoon kuuluu virkansa puolesta kirkkoherra puheenjohtajana sekä valittuina jäseninä varapuheenjohtaja ja seitsemän muuta jäsentä.

Kirkkoneuvoston vaali toimitetaan siten, että ensin valitaan varapuheenjohtaja yhdessä varajäsenensä kanssa ja sen jälkeen eri vaalilla muut jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen.

Kirkkolaki 9:8§

Jollei erityisestä syystä muuta johdu, tulee kirkollisessa toimielimessä olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, tuomiokapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto ehdottaa, että kirkkovaltuusto valitsee kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §7 / 14.1.2025

Ehdotus: Kirkkovaltuusto valitsee kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan ja tämän henkilökohtaisen varajäsenen.

Päätös: Juhani Tuure valittiin kirkkoneuvoston varapuheenjohtajaksi ja Jaakko Pankakoski hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen.

8§ Kirkkoneuvoston jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten vaali

Kirkkoneuvosto §153 / 17.12.2024

Kirkkolaki 3:32§

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana on kirkkoherra ja muina jäseninä varapuheenjohtaja sekä vähintään 5 ja enintään 11 muuta seurakuntavaaleissa vaalikelpoista henkilöä sen mukaan kuin hallintosäännössä määrätään. Valituilla jäsenillä on henkilökohtaiset varajäsenet.

Varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten vaali toimitetaan kirkkovaltuuston toimikauden ensimmäisen ja kolmannen vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

Lopen seurakunnan hallintosääntö 3§

Kirkkoneuvostoon kuuluu virkansa puolesta kirkkoherra puheenjohtajana sekä valittuina jäseninä varapuheenjohtaja ja seitsemän muuta jäsentä.

Kirkkoneuvoston vaali toimitetaan siten, että ensin valitaan varapuheenjohtaja yhdessä varajäsenensä kanssa ja sen jälkeen eri vaalilla muut jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen.

Kirkkolaki 9:8§

Jollei erityisestä syystä muuta johdu, tulee kirkollisessa toimielimessä olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia lukuun ottamatta kirkolliskokousta, hiippakuntavaltuustoa, tuomiokapitulia, kirkkovaltuustoa, yhteistä kirkkovaltuustoa ja seurakuntaneuvostoa.

Kirkkolain 9:8§ mukaisesti kirkkoneuvostoon tulee valita vähintään 40% (juridiselta sukupuoleltaan) miehiä ja naisia.

Jäsenten ja varajäsenten valinnassa tulee ottaa huomioon myös jo valitun varapuheenjohtajan ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä sukupuoli.

Yleisesti on tulkittu, että myös varajäsenten valinnassa tulee huomioida sama sukupuolijakauma. Tällöin kirkkoneuvoston vaaleilla valittujen varapuheenjohtajan ja seitsemän jäsenen joukossa on syytä olla 4 miestä ja 4 naista, ellei erityisestä syystä muuta johdu. Samoin kirkkoneuvoston kahdeksan varajäsenen joukossa on syytä olla 4 miestä ja 4 naista, ellei erityisestä syystä muuta johdu.

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto ehdottaa, että kirkkovaltuusto valitsee kirkkoneuvoston seitsemän jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen, huomioiden kirkkolain 9:8§ määräyksen miesten ja naisten määrystä toimielimessä.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Kirkkovaltuusto §8/ 14.1.2025

Ehdotus: kirkkovaltuusto valitsee kirkkoneuvoston seitsemän jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen, huomioiden kirkkolain 9:8§ määräyksen miesten ja naisten määrystä toimielimessä.

Päätös:

Valittiin seuraavat henkilöt kirkkoneuvoston jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen.

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Johanna Siivonen	Arja Niemi
Jari Kuusemo	Teppo Kenttämies
Niina Nisula	Maria Leino
Otto Arola	Marko Leino
Jarno Hatakka	Anne Lukana
Jonna Levoniemi	Silja Saranen
Sirpa Hopearuoho	Minttu Auvinen

9§ Kirkkovaltuuston kyselytunti

Lopen seurakunnan hallintosääntö 46§ Kyselytunti

Kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus esittää seurakunnan johtaville viranhaltijoille kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä enintään kahden minuutin pituisia kysymyksiä seurakunnan hallintoa, taloutta ja toimintaa koskevista asioista. Kyselytunti pidetään kirkkovaltuuston kokousten yhteydessä varsinaisten asioiden käsittelyn jälkeen, jollei kirkkovaltuusto toisin päättä.

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja toimii puheenjohtajana kyselytunnilla. Johtavat viranhaltijat vastaavat kysymyksiin. Lyhyet kysymykset on toimitettava kirjallisesti sihteerille viimeistään kaksi päivää ennen

valtuuston kokousta. Kysymyksiä voidaan esittää myös suullisesti kyselytunnin aikana, mutta mikäli kysymykseen vastaaminen edellyttää asian selvittämistä, viranhaltija voi ilmoittaa vastaavansa suullisesti esitettyyn kysymykseen vasta seuraavalla kyselytunnilla.

Kysymyksiin vastataan saapumisjärjestyksessä, jollei puheenjohtaja toisin päättä. Vastauksen saatuaan kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta voidaan käydä keskustelua puheenjohtajan harkinnan mukaan.

Kyselytunti on julkinen.

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto pitää hallintosäännön 46§ mukaisen kyselytunnin puheenjohtajan johdolla.

Päätös: Ei ennakoon esitettyjä kysymyksiä.

10§ Valtuutettujen aloitteet

Lopen seurakunnan hallintosääntö 45§ Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita seurakunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista.

Aloite annetaan puheenjohtajalle. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Puheenjohtajan tulee toimittaa aloite viivytyksettä kirkkoneuvoston valmisteltavaksi. Kirkkovaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto merkitsee tiedokseen jäsenten tekemät aloitteet ja käy aloitteita koskevaa lähetekeskustelua.

Päätös: Ehdotuksen mukainen.

Anne Knuuti teki aloitteen Lopen kirkon peruskorjaustyöryhmän perustamisesta tai peruskorjauksen suunnitteluryhmän toimenkuvan muuttamisesta toteutusvaiheen peruskorjaustyöryhmäksi:

Lopen seurakunnan kirkon peruskorjaus on päätetty aloittaa v. 2025 aikana.

Peruskorjaus yksi tärkeimmistä ja merkittävimmistä hankkeista Lopen seurakunnassa moniin vuosiin. Kirkkovaltuusto on vahvistanut peruskorjauksen määrärahan ja kirkkoneuvosto on osaltaan tehnyt päätökset mm. urakoitsijoiden valinnasta.

Peruskorjaushankkeen laajuuden vuoksi on tärkeää nimetä peruskorjaushankkeelle työryhmä, joka seuraa aktiivisesti hankkeen etenemistä mm. kustannusarvion toteutumista, aikataulua ja tekee vierailuja työmaalla tarpeen mukaan hankkeen aikana.

11§ Valitusosoitus ja kokouksen päätös

Liite 11a Muutoksenhakukiellot ja valitusosoitus

Ehdotus: Liitteen mukaiset muutoksenhakukiellot ja valitusosoitus liitetään kokouksen pöytäkirjaan ja puheenjohtaja päättää kokouksen

Päätös: Ehdotuksen mukainen. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.46.

**LOPEN SEURAKUNTA, KIRKKOVALTUUSTO
VALITUSOSOITUS JA MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

§11 / 14.1.2025 liite 11a

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 1-5, 9-11**Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot****Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: --****VALITUSOSOITUS**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:**Hämeenlinnan hallinto-oikeus**

Käyntiosoite: **Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna (asiakaspalvelu ma-pe klo 8.00-16.15)**

Postiosoite: **Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna**

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 6,7,8**Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: --****Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli****pöytäkirjan pykälät: ---**

Käyntiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 Tampere

Postiosoite: Näsilinnankatu 26 (7. krs), 33200 Tampere

Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: Maksut - Tuomioistuinlaitos (oikeus.fi)